

HEBREW B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
HÉBREU B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
HEBREW B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 16 May 2005 (morning)
Lundi 16 mai 2005 (matin)
Lunes 16 de mayo de 2005 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

טקסט א': סקר: האוכל הוא הגורם החשוב ביותר בבחירת מלון

סקר (משאל, שאלות) שערכה רשת הנסיעות איסטא באמצעות חברת "הגל החדש", מראה שהגורם החשוב ביותר לנופשים במלונות בישראל הוא האוכל (18.5% מהמשיבים). הסקר נועד (היה צריך) לבדוק מה חשוב ביותר לקהל הישראלי, מחוץ למחיר ולשירות, בבתי המלון בארץ. הסקר נערך החודש (יולי 2004) בקרב מדגם (דוגמה) ארצי מייצג של 500 אנשים.

.5

מהסקר עולה כי אצל הנשים הניקיון הוא הגורם הראשון במעלה בבחירת בית המלון. 20.8% מהנשים ציינו אותו כגורם החשוב ביותר, לעומת 4.9% מהגברים. 12.1% מהנשאלים ציינו את חשיבותם של החדרים, 11.5% את המיקום, 6.2% ציינו את הבריכה, ורק 4.4% ציינו פעילויות לילדים.

10. בתי המלון משקיעים בפיתוח ציודי בידור (קבוצות לדאוג להנאה ולצחוק), אך מתברר שהחשיבות שלהם לקהל אינה רבה. רק 3.7% ציינו אותם כגורם החשוב ביותר, ואילו 5.3% ציינו את השקט כגורם החשוב ביותר.

אנשי שיווק (מכירות) אומרים בתגובה כי תוצאות הסקר בקשר להפעלת הילדים מפתיעות אותם, כי יש דרישה דווקא למלונות שבהם יש בידור למשפחות וילדים.

15. סקר אחר, שערך מכון למחקר וייעוץ בשיווק, מראה כי 71% מהישראלים שומרים בביתם על מטבח קישר ברמות שונות. אולם בעת טיול או נופש בחו"ל (חוץ לארץ) הם פחות מקפידים (שמים לב) על אכילת מזון קישר: רק 34% מקפידים לאכול במסעדות כשרות בלבד; 24% אוכלים בכל מסעדה, אך לא אוכלים מזון לא כשר; 35% אוכלים בלי הבחנה, ואילו 7% אינם אוכלים בכלל במסעדות בחו"ל.

20. מממצאי הסקר לחילוניים, מסורתיים ודתיים עולה, כי 41% מהחילוניים מציינים שמירת כשרות בבית, אבל כשמדובר באכילה מחוץ לבית, רק 30% מבין החילוניים מקפידים על כשרות.

טקסט ב': הילדה רובין הוד (קטע מסיפור)

1. אבא שלנו הוא לא כמו כל האבות האחרים שהולכים לעבודה, הוא נשאר לצייר בבית, לכן הוא לא ממהר, ואימא רצה למרפאה לבריאות הנפש, לא להתרפא שם, אלא לעבוד בלרפא אחרים...
2. אימא גבוהה ורזה ונראית צעירה. היא גם הולכת כמו מְדריכה ולא כמו אימא, בעיקר כשהיא ממהרת, כמו רובין. אני לא יודעת אם רובין אוהבת שחושבים שהיא אחות של אימא. אני לא הייתי אוהבת את זה, במיוחד שגם אני הולכת, פְנראָה, להיות גבוהה ורזה.
3. אני גם לא הייתי אוהבת שאבא יגיד לי מה שהוא אומר לרובין, לפני שהוא הולך פל יום שלישי להיפגש עם החברים שלו בפאב: "אולי תלכי איתי? כולם יגידו אז: 'גדי לבנון תפס כבר איזו חתיכה צעירה'". "אימא היא מספיק חתיכה", אני אומרת לאבא. זה מרגיז אותי, אבל את רובין כנראה לא, כי היא אומרת: "גדי, אולי תפסיק להצחיק, אני לא חתיכה בכלל".
4. רובין תמיד חושבת שהיא מְכוּערת. טוב, אז אולי היא לא בדיוק פְאָרָה פּוֹסֵט, אבל מה שלא אומרים לה וכמה שמשקנעים אותה שהיא דווקא בסדר, היא חושבת שהיא עוד יותר מְכוּערת ואומרים את זה רק כדי לעודד אותה. היא פְעיקר מְתַעַצְבֶּנֶת כשאימא מתחילה עם הפסיכולוגיה שלה. "אני לא סובלת שאת מתחילה לנתח אותי, אולי תצאי לי מהראש, טוב?"
5. כשרובין מדברת כך, אימא צוחקת, במקום להיעלב, בפה סגור, פְאֵילו יש לה אוכל בפה. אחרי הפול, בתור פסיכולוגית היא יודעת שאסור להתנפל על ילדים.
6. גם אני שונאת שאימא מתחילה עם הניתוחים שלה, כי אז זה פְאֵילו לחשוב לפני שהולכים, רגל ימין ואחר-כך רגל שמאל, ואז פֶטח נְתַקעים לגמרי ולא יכולים ללכת. כשאימא מדברת ככה, אני סוֹתְמֶת את האוזניים מִבְפָּנים. מה שאני חושבת לעצמי באותו הזמן זה, "מה? כל הדברים האלה יש בנפש שלי? כל ההרגשות? זה לא ייתכן".
7. רובין X לאבא "גדי", ולאימא "ורד", ולא "אבא" ו"אימא", מפני שהיא - 14 - להם כשהם היו צעירים, לפני שאבא היה צעיר ואימא היתה פסיכולוגית והם למדו בחוץ לארץ. אני לא קוראת לאבא "גדי", ולאימא "ורד". כשאני נולדתי הם כבר היו הורים, וכמו שאימא אומרת, אני - 15 - אותם אחרי שהם כבר יצאו לדרך החיים, ולכן אני ילדה אמיתית, לא כמו רובין. אני לא - 16 - להם מה שאני באמת חושבת, כדי שלא יתחבטו אותי לחברה שלהם. לפעמים אני - 17 - שרובין היתה רוצה להתחלף איתי, ולא להיות גדולה, שיצאה עם אבא ועם אימא, לדרך.

טקסט ג' - ראשית הקולנוע הארץ-ישראלי כמראה את התקופה

- בשנות השלושים, שנות ראשית הקולנוע הארץ-ישראלי, נוצרו בארץ סרטים עלילתיים אחדים, יחד עם יומני קולנוע וסרטי תעמולה (פרופאגנדה) רבים. תקופה זו והשנים שלפניה היו של התחדשות בכל תחומי (=שטחי) החיים בארץ. אלפי עולים הגיעו לארץ מרקע שונה, עם תרבויות שונות ושפות רבות. היו בעיות של הקמה של חברה חדשה מהעולים האלה, שהסיבות לבואם לארץ, הדברים שחשבו למצוא ולקיים בה, והמסורת שעליה גדלו היו רבים ושונים. ועוד, כולם היו צריכים להתרגל גם לנופים של הארץ, הרגליה, צבעיה וצליליה הזרים. כל זה לא היה קל להם.
- בשנים האלה התחיל הבסיס לצורות ההתיישבות השונות - עיר ותקלאות. קבוצות חברתיות נוצרו. הוקמו המוסדות הלאומיים והתעשייה התפתחה. התושבים החדשים היו צריכים להתמודד עם התנאים הקשים - בארץ שלטו הבריטים, והעולים עמדו בפני בעיות עם יושבי הארץ הערבים.
- יחד עם הבנייה החברתית והכלכלית, יצרו התושבים החדשים של הארץ גישות רעיוניות כלפי תחומי התרבות השונים: ספרות, שירה, תיאטרון, עיתונות, וגם קולנוע. גם בתחומי התרבות האלה היה ניסיון לעזור לבנייה הלאומית, עם הצגה חיובית מאוד של הארץ.
- אנשי הקולנוע המעטים, שפעלו בארץ-ישראל עבדו בתנאים חלוציים בארץ, שהכול בה היה חלוציות. הם רצו ליצור אומנות קולנוע, ובאותו זמן לביטא בעבודתם את ההתייחסות של היישוב לתופעות, לאירועים וליסודות חברתיים, שעמדו במרכז החיים בארץ, כאילו פעולה של תיעוד היסטורי של המקום החדש. את כל זה הם ניסו להכניס לתוך סגנונות ורעיונות מופרים של הקולנוע העולמי. את המטרה הזאת הם השיגו באמצעות הנושאים שבחרו לסרטים, באמצעות הטקסטים שלהם, ובאמצעות מוטיבים חוזרים.
- הנושאים השונים בצורות אומנות שונות - ספרות, תיאטרון, קולנוע - נתפסו כאמצעי חשוב ליצירת אווירה של אחדות ומסגרת אידיאולוגית למתיישבים החדשים. כשמסתכלים היום במוצר הקולנועי שלהם, צריכים לזכור את תנאי התקופה - הרגשת השליחות והמודעות למשמעות ההיסטורית של כל יצירה, התנאים הטכניים והכלכליים המעטים של הקולנוע המקומי, והתלות במממנים (נותני כספים).
- כמו-כן אנחנו צריכים להבין שמה שנראה בעינינו היום כפאתוס (דיבור מלא רגש) היה אז סגנון הדיבור המקובל בארץ. גם כשביקשו היוצרים לאזן בין הרצון האישי שלהם לביטוי אומנותי - אסתטי (בצורות של הקולנוע של אותו הזמן), ובין הרצון להציג תיעוד היסטורי של האירועים - נתפס הקולנוע בעיני כולם - התושבים, היוצרים והמבקרים - קודם כול כמראה, שהיתה צריכה להראות ולשרת תפיסות חברתיות; אנחנו צריכים להשתמש בקודת ראות זו כשאנחנו בוחנים את הסרטים ההם.

טקסט ד': ההורים שהיו לנו, ההורים שאנחנו

1. כשהיינו ילדים נשבענו שלא נהיה כמו ההורים שלנו. לא נלחץ, לא נהיה זרים. נהיה מאוד מעורבים בחיי הילדים שלנו, אבל בצורה לא מאיימת (מפחידה). בכלל, אנחנו נהיה החברים שלהם, נבין אותם ונראָה סבלנות לבעיות הקטנות והגדולות שלהם. והינה, ממש פלא, קיימנו את השבועה, ובאמת זה לא היה קשה.
2. ההורים שלנו באו לארץ ממקומות אחרים עם תרבות, מנהגים ונימוסים אחרים. חוץ מזה, הִבְדֵּל הדורות הגדול שהיה אז יצר תְּהוֹם בֵּינֵנוּ לְבֵינָם שְׁמַעַט אִי-אֶפְשֶׁר היה לְגַשֵּׁר עֲלֵיָהּ. הם היו דוֹר ראשון של עולים לְאָרֶץ, לכן דרך החיים שלנו, ברחוב, בבית-הספר, בתנועת הנוער ובצבא - הִיְתָה בלתי-מוֹבֵּנֶת בשבילם. הם לא קראו בִּלְדוּתָם את הספרים שקראנו, ולא הבינו למה אנחנו אוהבים מאכלים מוזרים כמו פֶּלְאָפֶּל וחמוס. במקרים רבים היתה גם העברית שלנו זרה לאוֹזְנֵיהֶם. במִבְטָ לְאָחוֹר קל להבין כמה הפחדנו אותם בדרך שבה גִּדְלָנוּ, כל כך אחרים מהם. הורים רוצים לחנך את הילדים שלהם בדמותם ועל-פי הערכים שלהם, אבל כאן היתה הִתְנַגְּשׁוֹת (קוֹנְפְּלִיקַט) בין הערכים האלה לערכים ולנימוסים של המקום החדש. היה קשה.
3. ההורים שלנו היו מְבוּגָרִים. פעם להיות מְבוּגָר היה עֲרָךְ; היום חושבים שְׁנֵעוּרִים ארוכים הם חשובים. לכן אנחנו חושבים שאנחנו החברים הטובים של הילדים שלנו, כי לְמִרוֹת שֶׁהִבְדֵּל הגילים בינינו לבנים הוא כמו זה שבינינו לבין הורינו, הִבְדֵּל הגילים ה"נפשי" קטן בהרבה. הורינו היו רְצִינִים - במקום שאנחנו לא רְצִינִים. הורינו לבשו בְּגָדִים של מְבוּגָרִים - אנחנו כהורים משתדלים להיות לבושים קל וסְפוֹרְטִיבִי ולשחק כדורסל או כדורגל עם הילדים.
4. ההורים שלנו לא ידעו עלינו הרבה. ומה שידעו, נִדְמָה היה לנו כי אֵינָם מְבִינִים. אנחנו ההורים יודעים הכול ומְבִינִים הכול. אנחנו יודעים הכול על השירותים הֶצְבָּאִי של הילדים שלנו, כי לפעמים שִׁירְתָנוּ באותה יְחִידָה. אנחנו יודעים מה זה לְרְקוֹד בְּדִיֶּסְקוֹטָק. רָכְבָנוּ על אוֹפְּנִים באותם רחובות שבהם רוכבים ילדינו. הילדים לא יכולים "לְסַפֵּר לנו סיפורים" - כי הָרִי אנחנו יודעים...
5. אם ככה, למה בכל זאת - אחרי שאמרנו שאנחנו כל-כך דומים לילדינו - עֲדִיין יש הִבְדֵּל הדורות, והוא קיים יותר מִתְמִיד? למה הילדים שלנו בכל זאת מְתַרְחֵקִים מְאִיתָנוּ, וסוגרים את דלת החדר שלהם, וקצת לועגים לנו כמו שאנחנו לְעֵגְנוּ להורים שלנו? למה הם שומרים כל-כך על הפרטיות שלהם מִפְּנֵינוּ? למה הם בורחים מְאִיתָנוּ עַד הַמְזֹרַח הַרְחוֹק ועַד דְרוֹם-אֶמְרִיקָה?
6. שאלה קשה וכואבת - האם כל החברות הנהדרת בינינו לבנים, שאנחנו כל-כך גאים בה היא רק תְּחִפּוֹשֶׁת? האם אֲנַחְנוּ לא חונקים אותם קצת כשאנחנו מְנַסִּים להיות חלק מעולמם ולא נוֹתְנִים להם מקום לעצמאות ולְעוֹלָם פְּרָטִי משלהם? אולי הם נורא רוצים, כמו כל הילדים, להיות אחרים מאיתנו, ואנחנו, ברוב טְפִשׁוֹתָנוּ, לא מפסיקים להגיד להם כמה אנחנו בעצם אותו דבר, וזה מעצבן אותם?
7. ככל שעוֹבְרוֹת השנים אנחנו חייבים להודות שלמרות הכול אנחנו לא כל כך מְבִינִים את הילדים שלנו. על אף הַמְאָמְצִים שלנו, אנחנו לא מסוגלים לְצַפּוֹת ב-MTV יותר מארבע דקות. אָבִיב גִּפְּן ממש לא מְדַבֵּר אלינו. ילדינו משתמשים בקלות במְחִשְׁבִים שאנחנו עומדים מולם מְבוֹלְבָלִים. הם שונים מאיתנו לא פחות מְשִׁאֲנָנוּ הֵינּוּ שונים מהורינו. איזו אֶכְזָבָה!